

Inatsisartunut ilaasortaq Jørgen-Ole Nyboe Nielsen, Demokratit

MAANI

Inuussutissarsiutugalugu piniarnermut tunngatillugu apeqquteqaammur nr. 105-imut Naalakkersuisunit akissuteqaat

Piniarnermik inuussutissarsiuteqartut qanoq maannakkut amerlatiginerik aningaasaqarnikkullu inissisimanerat pillugu kiisalu ukiunut tallimanut siulittuummut tunngatillugu Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarnersut Naalakkersuisunut apeqquteqaatinnik 17. november 2008-mi Naalakkersuisoqarfiga tigusaqarpoq.

Aallaqqaasiutugalugu maluginiaqqussavara tassalu, nunatsinni piniarnermik inuussutissarsiuteqartut aningaasaqarnikkut inissisimanerat eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut tamanna assut pimoorummassuk. Pineqartunut taakkununga tunngatillugu Naalakkersuisut ukiuni kingullerni siumut isiginiarlutik iliuuseqartarsimapput. Uanga atorfilittakkalu piniartut taakkulu kattuffii qanimut suleqatigalugit inuussutissarsiorfik misissuiffigaarput atugassarititaasullu aamma pitsanngorsaaviginissaannut suliniarsimalluta. Ukioq 2005-imi piniarnermik inuussutissarsiutip qanoq annertutigineranik nassuiaasiortoqarpoq Rasmus Ole Rasmussenip nalunaarusiaa "Piniarnermik inuussutissarsiuteqartut inuuniarikkut atugarisaannik misissuineq" aallaavigalugu, 2006-imi Inatsisartunut saqqummiunneqartoq. Tamanna ilisimatuumit tassanga pitsaassutsimut tunngatillugu misissuinerik malitseqartinneqarpoq, maannakkut ataqatigiissaarlugu allaqqissaarneqartoq kiisalu APNN-imit nalunaarusiaq "Inuuniarikkut atugarisanik misissuineq tunngavigalugu Malitseqartitsineq Inassuteqaatillu", aamma qanittukkut tamanut saqqummiunneqartussatut naatsorsuutigineqartoq.

Tamatuma saniatigut APN aamma KNAPK suleqatigalugit APNN piniartunik 2008-mi februarimi isumasioqatigiissitsivoq sinerik tamakkerlugu inuussutissarsiutugalugu piniartunit peqataaffigineqartumik. Isumasioqatigiinnermi tamatumani imminut nammassinnaasumik atorluannaasaq kiisalu piniartut tamatumuuna pingaartitaat sammineqarput piniartutullu inuussutissarsiormi siunissami pingaarutilittut isigineqartut allat aamma sammineqarlutik.

Immikkoortoq 1-3-imut akissuteqarnermi APNN-imit Piniarnermik ilisimasanik katersuivik paasissutissanik aallerfigineqarpoq kiisalu ukiunut tallimanut siulittuusiat, Rasmus Ole Rasmussenip 2005-imi nalunaarusiaa qulaani taaneqartoq. Tamatuma saniatigut apeqqut Inuussutissarsiormerit Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmur aamma Ilaqutariinnermit Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfimmur tusarniaassutigineqareerpoq, taakkualu akissummut ilanngunneqarlutik.

2008-105
18. november 2008
Postboks 269
3900 Nuuk
Oq/tel +299 34 50 00
Fax +299 32 47 04
aapip@gh.gl
www.nanoq.gl

1) Inuussutissarsiutigalugu piniartut maannakkut qassiuppat, ukiullu tallimat ingerlanerini kisitsisit taakkua qanoq allannguuteqarsinnaaneri Naalakkersuisut qanoq takorloorpaat?

Ad 1)

Ukiut tallimat kingulliit inuussutissarsiutigalugu piniartut amerlassusaat aalaakkaasuusimavoq. Piniarnermut allagartat nutaat ukiumut 60-100 tunniunneqartarput, tamannalu tassa "allanngoriartornermut" takussutissaavoq. Ukiut tallimat tulliuttut taamatut ineriartortoqarnissaa Naalakkersuisut ilimagaat.

Ukioq	Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartamik qinnuteqartut	Inuussutissarsiutigalugu piniarnermut allagartat akilerneqartut
2004	2652	2526
2005	2527	2412
2006	2907	2740
2007	2490	2657
2008	2575	2385

2) inuussutissarsiutigalugu piniartunit taakkunannga qassit inuussutissarsiut tamanna aqqutigalugu pisortanit aningaasatigut ikiorserneqaratik isertitatigut naammaginatumik atugaqarnissaat qulakkeerneqarsinnaava, ukiullu tallimat tulliuttut kisitsisit taakkua qanoq annertusiartortinneqarsinnaaneri Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Ad 2) Immikkoortoq 3-imut akissut ataani takujuk)

3) Inuussutissarsiutigalugu piniartunit taakkunannga inuussutissarsiut tamanna aqqutigalugu naammaginatumik isertitaqarsinnaanerat qulakkeerneqarsinnaanngila taamaalillutik pisortanit ikiorsiissutinik tapartaqartariaqassanatik? Aningaasartuutissat qanoq annertutigisut pineqarpat, aammalu kisitsisip tamatuma ukiuni tallimani tulliuttuni qanoq isikkoqarsinnaanera Naalakkersuisut naatsorsuutigaat?

Ad 3) Pisortanit aningaasatigut ikiorsiissutit annertussusaasalu nassuiarneri

i) Puisip amiinik tunisinernut tapiissutit, piniartunut checki

ii) Isumaginninnikkut ikiorsiissutit

Ad i) Ukioq 2008-mut Aningaasanut inatsimmi ukioq 2009-mulluunniit Aningaasanut inatsisissami piniartunut tapiissutissanik aningaasaliisoqarsimangilaq. Ukioq 2008-imi Aningaasanut inatsimmi puisip amiinik tunisinernut kr. 30 millionit aningaasaliissutigineqarsimapput kiisalu ukioq 2009-mut Aningaasanut inatsisissami kontomut tassunga kr. 26,2 millionit aningaasaliissutigineqarsimallutik. Puisip amiinik tunisineri piniartut qassit tapiissutinik pisarnersut APNN takussutaasinnaasunik kisitsisaateqanngilaq,

agguaqatigiissilluguli piniartoq ataaseq ukioq 2008-mi kr. 9.000-it angullugit inuussutissarsiutigalugu piniartoq pissarsiarpoq, tamannalu 2009-mi aamma taamatungajak issaaq tassa kr. 7.500 missaanniissalluni.

Ad ii) Inatsisartut peqqussutaat nr. 15, 20. november 2006-imeersoq tunngavigalugu piniartut aalisartullu aningaasartuutitut aalajangersimasunut pilersuinissamullu pisortanit ikiorsiissutinik qinnuteqarsinnaapput.

Inuuniarnermut atugassanik pisariaqartinneqartunik allatulli imminut ilaquataasunullu pilersorsinnaanngitsunut, piniartut pisortanit ikiorsiissutinik pinsinnaapput. Ikorsiinissamut piunasaqaataasut naammassineqarsimatillugit pisariaqartitsisullu ataasiakkaatut nalilersuiffigineqarnerisigut ikiorsiissutit pilersuinissamut pisortanit ikiorsiissutit aningaasartuutissanulluunniit aalajangersimasunut ikiorsiissutit tunniunneqarsinnaapput tamanna pisortanit ikiorsiissutit pillugit peqqussummi § 4 malillugu imaluunniit aningaasartuutissanut ataasiakkaanut ikiorsiissutit pillugit peqqussummi § 20 malillugu pinsinnaavoq. Pisortanit ikiorsiissutinik pinissamut suliffissarsiortutut allatsissimanissaq piunasaqaataavoq. Pilersuinermit aningaasartuutinullu aalajangersimasunut kommunip ikorsiinissaminut nalilersuinermini aappariit marluullutik isertitai aalajangersimasumillu aningaasartuutigisartagaat misissoqqaassavai, tamatumalu kingorna aalajangersimasumik aningaasartuutit akilernerqareerpata ilaqutariit tamarmiullutik inuuniutissaasa annertussusissai aalajangersartarlugit.

Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik (IPN) paasissutissanik piniarfigalugu attavigineqarpoq, kisiannili pisortanik ikiorsiissutinik aqutsineq tunniussisarnerlu kommuninit ingerlanneqartarmata, inuussutissarsiutigalugu piniartut qassit pisortanit ikiorsiissutinik pisarnersut pillugit tamatumunnga IPN paasissutissaateqanngilaq.

2005-imi Piniartut inuussutissarsiuteqarnerup misissuiffigineqarnera, naapertorlugu inunnt piniarnermik inuussutissarsiuteqartutut allagartalinnut isumaginninnikkut tapiissuteqartarnerit ikorsiisarnerillu kr. 10.000-it ataallugit annertussuseqartarput, nuna tamakkerlugu atuuttoq. Paasissutissat 1987-imiit 2002-mut katersorneqarsimapput, Naalakkersuisut isumaqarput, paasissutissat tamakkua suli atuuttuusut.

4) Aammattaaq inuussutissarsiutigalugu piniartut piniarnermik inuuniuteqarsinnaanngitsut allatut iliuuseqarfiginissaat pillugu, Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarnersut paaserusuppara, taamaalilluni piniartut allatigut isertitaqarnissaminnut periarfissaqarnissaat qulakkeerlugu aammalu pisortanit aningaasatigut ikiorsiissutigineqartartut tapertassatut pisariaqartinneqartut annikillisillugit. Ukiunut tulliuuttunut tallimanut pilersaarutit pillugit ilisimatinneqarnissara kissaatigaara.

Ad 4) Aningaasanut inatsit naapertorlugu Naalakkersuisut ukiunut tallimanut siumut pilersaarusionerq ajorput inatsit malillugu ukiunut sisamanut tulliuuttunut taamaallaat

pilersaarusiortoqartarmat, tamatumani ukiumut tulliuuttumut taamaallaat inatsisissaq akuersissutigineqartarpoq, ukiunullu tulliuuttunut missingersuusiortoqartarluni.

APNN attuumassuteqartunik suleqateqarluni suleqatigiissitaliani arlalinni peqataatitaqarpoq, piniarnermik inuussutissarsiuuttip iluani isertitaqarfiusinnaasunik allanik periarfissarsiuussinermi assigiinngitsutigut suliniuteqartunik. Taakkua APNN-ip nalunaarusiaani qulaani taaneqartut Naalakkersuisunut siullermik saqqummiunneqqaassapput, taamaammat matumani itisilerneqanngillat.

Naalakkersuisut ilinniarfissanik ilinniaqqiffissanillu immikkut suliniuteqarneq aallartissimavaat, Inatsisartuni taakkulu avataanni annertuumik oqallisaasimaqisut, matumani akissuteqaatinni itisilerneqanngilara.

Ilisimaneqareersutut Uummannami Piniarnermut Aalisarnermullu ilinniarfimmik pilersitsinissaq suliaralugu aallartinneqareerpoq. Ilinniarnerullu aallartissarneqarnissaata 2009-mi augustip aallaqqaataani pinissaa naatsorsuutigineqarluni. Ilinniartitsinerup saniatigut piniartooreersunut aalisartooreersunullu pikkorissaasarnissamik atuarfik neqerooruteqartarniarpoq ilaatigut sanalunermik, akiliuteqarluni takornarianik aallaaniartitsisarnermik, pingortitami angallassisuusarnermik, takornarissanik sullissisarneq allanillu.

Neqeroorutit tamakkua tunngaviusumik inuussutissarsiuuttip iluani piffissami isertitaqarfiunngitsumi piniartunut aningaasarsiorfiusinnaasutut periarfisseeqataasinnaanissaa Naalakkersuisut neriutigaat.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Finn Karlsen

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq